

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6035-18

meddelad i Stockholm den 9 april 2019

SÖKANDE

AA

KLANDRAT AVGÖRANDE

Regeringens (Näringsdepartementet) beslut den 25 oktober 2018, N2018/03611/TIF, avseende överklaganden av Trafikverkets beslut om fastställelse av järnvägsplan, dubbelspår på Roslagsbanan, sträckan Täby kyrkby–Kragstalund, inom Täby och Vallentuna kommuner, Stockholms län

SAKEN

Rättsprövning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen förklarar att regeringens beslut ska stå fast.

BAKGRUND

1. Den som avser att bygga en järnväg ska upprätta en järnvägsplan. Trafikverket prövar frågan om att fastställa en järnvägsplan.
2. Trafikverket beslutade den 9 april 2018 att fastställa järnvägsplanen för ombyggnad av Roslagsbanan, sträckan Täby kyrkby–Kragstalund.

Dok.Id 202261

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

DOM

Mål nr
6035-18

3. Beslutet innefattade en tillfällig nyttjanderätt av ett område på AAs fastighet samt bullerskyddsåtgärder i form av en låg spårnära skärm, en spårnära mittskärm förbi fastigheten samt erbjudande av fasadåtgärder och lokal skärm vid uteplats.
4. AA m.fl. överklagade Trafikverkets beslut till regeringen. Hon motsatte sig den tillfälliga nyttjanderätten på hennes fastighet samt framförde invändningar mot de beslutade bullerskyddsåtgärderna.
5. Genom det nu klandrade avgörandet fann regeringen inte skäl att göra någon annan bedömning än den Trafikverket hade gjort och avslog därför överklagandena.

YRKANDEN M.M.

6. AA ansöker om rättsprövning och anför i huvudsak följande.
7. Den tillfälliga nyttjanderätten kommer att inskränka hennes rätt till privatliv. Nyttjanderättens längd på två till tre år är orimligt lång och den ersättning hon får för intrånget är orimligt låg. Det finns andra och bättre alternativ än nyttjande av hennes tomt.
8. Hon planerar att sälja fastigheten och järnvägsarbetet kommer att minska fastighetens värde. Ombyggnationen kommer också att innebära att antalet tåg som trafikerar sträckan fördubblas och att tågen kommer att kunna köra med högre hastighet. Detta kommer i sin tur att medföra ökat buller.
9. Höga bullerskydd bör byggas mot hennes fastighet. Vid valet av låga spårnära bullerskydd har hänsyn inte tagits till hälsa och miljö, utan endast till kostnaderna för åtgärderna.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Rättslig reglering m.m.**

10. Av 1 § lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut framgår att en enskild får ansöka om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
11. Enligt 7 § ska Högsta förvaltningsdomstolen upphäva regeringens beslut om det strider mot någon rättsregel på det sätt som sökanden har angett eller som klart framgår av omständigheterna. Detta gäller dock inte om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet.
12. Rättsprövningen innefattar, förutom ren lagtolkning, även sådana frågor som faktabedömning och bevisvärdering samt frågan om beslutet strider mot kraven på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Prövningen omfattar också fel i förfarandet som kan ha påverkat utgången i ärendet. Om de tillämpade rättsreglerna är så utformade att det föreligger en viss handlingsfrihet vid beslutsfattandet, omfattar rättsprövningen frågan om beslutet ryms inom handlingsfriheten (jfr prop. 1987/88:69 s. 23–25 och 234).
13. Särskilda regler om vad som ska iakttas i fråga om järnvägsplaner finns i lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.
14. Den som avser att bygga en järnväg ska enligt 2 kap. 1 § första stycket upprätta en järnvägsplan. Planen ska enligt 9 § första stycket innehålla en karta som bl.a. ska visa järnvägens sträckning och huvudsakliga utformning samt den mark eller det utrymme som behöver tas i anspråk för järnvägen och för att bygga järnvägen. Vidare ska planen enligt 9 § andra stycket innehålla uppgifter om bl.a.

skyddsåtgärder och försiktighetsmått som ska vidtas för att förebygga störningar och andra olägenheter från trafiken eller anläggningen.

15. Av 1 kap. 4 § första stycket framgår att en järnväg ska ges ett sådant läge och utformas så att ändamålet med järnvägen uppnås med minsta intrång och olägenhet utan oskälig kostnad. Hänsyn ska tas till stads- och landskapsbilden och till natur- och kulturvärden.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

16. De bestämmelser som är tillämpliga i målet är allmänt hållna och ger ett förhållandevis stort utrymme för bedömningar. I målet har inte kommit fram att regeringen vid beslutsfattandet skulle ha felbedömt fakta eller överskridit gränserna för det handlingsutrymme som de aktuella bestämmelserna ger eller att det vid handläggningen förekommit något fel som kan ha påverkat utgången. Det framgår inte heller klart av omständigheterna i målet att beslutet på annat sätt strider mot någon rättsregel. Regeringens beslut ska därför stå fast.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Anita Saldén Enérus, Mari Andersson, Ulrik von Essen och Mats Anderson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Esin Tubluk.